

Prof. Dr. Kayıhan PALA
Bursa Milletvekili

Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Üyesi

35612

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki soruların Türkiye Cumhuriyeti anayasasının 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddelerine uygun olarak, T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı iletilmesi ve Sayın Bakan Murat KURUM tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gereğinin yapılmasını arz ederim. 21.10.2025

Kayıhan PALA
Bursa Milletvekili

Bursa'nın Yenişehir ilçesi Kirazlıyayla mahallesinde Meyra Madencilik şirketi tarafından faaliyet gösteren çinko-kurşun-bakır zenginleştirme tesisi çok ciddi olumsuz çevresel etkilere yol açmıştır.

Meyra Madencilik, Kirazlıyayla'da Kurşun-Çinko-Bakır İşletmesi'ne ilave ikinci maden atık depolama tesisi kurmak için yeni bir ÇED süreci başlatmış ve bu amaçla 15 Ekim 2025 günü Halkın Katılımı Toplantısı için Meyra Madencilik yetkilileri, ÇED danışman şirketi yetkilileri ve Bakanlık yetkilileri mahalleye gelmiş, ancak muhtarın ve mahallede yaşayan yurttaşların sert tepkisiyle karşılaşmıştır. Muhtar ve yurttaşlar, yetkililere projeyi istemediklerini, bu nedenle bilgilendirilmek de istemediklerini belirterek toplantıya katılmayacaklarını açıklamış, halkın projeyi istemediği Bakanlık yetkilileri tarafından tutanak altına alınmış ve Halkın Katılımı Toplantısı, koşullar sağlanmadığı için yapılamamıştır.

Meyra Madencilik tarafından Kirazlıyayla Köyü'nde yürütülen madencilik faaliyetleri nedeniyle köy genelinde ciddi ölçüde toprak kayması meydana geldiği, bu durumun tarım alanlarını, evleri ve altyapıyı tehdit ettiği köylüler tarafından birçok kez dile getirilmiştir.

Köy sakini bir vatandaşın evi, maden sahasında yapılan kazıların ardından yaşanan toprak kayması sonucu yıkılmış ve oturulamayacak hale gelmiştir. Köylülerin açıklamalarına göre AFAD bölgeye gelerek rapor tutmuş, ancak buna rağmen herhangi bir güvenlik veya yeniden inşaa adımı atılmamıştır.

Meyra Madencilik şirketinin faaliyetlerinin yıllardır yol açtığı çevresel hasarın yanı sıra son aylarda ortaya çıkan toprak kaymasının dönümlerce alanı etkilediği mahallede, ciddi can ve mal güvenliği riski varken gerekli tedbirlerin alınmaması kamuoyunda büyük endişe yaratmaktadır. Bu durum hem çevresel hem de sosyoekonomik açıdan büyük bir mağduriyet doğurmuştur. Bu bağlamda;

- 1) Bakanlığınıza bağlı birimler Meyra Madencilik şirketinin Kirazlıyayla'daki faaliyetlerini bugüne kadar kaç kez denetlemiştir? Bu denetimlerde saptanan olumsuz bulgular nelerdir? Olumsuz bulgular için ne tür cezai yaptırımlar uygulanmıştır?

Prof. Dr. Kayihan PALA
Bursa Milletvekili
Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Üyesi

- 2) Bakanlığınız Meyra Madencilik şirketinin Kirazlıyayla'daki faaliyetleri sonucunda ortaya çıkan toprak kaymasının farkında mıdır? Bu konuda herhangi bir rapor düzenlenmiş midir?
- 3) Kirazlıyayla'daki toprak kaymasının Erzincan İliç'te olduğu gibi bir faciaya dönüşmemesi için Bakanlığının almayı planladığı herhangi bir önlem var mıdır?
- 4) Bakanlığınızın Meyra Madencilik şirketinin Kirazlıyayla'daki faaliyetleri sonucunda mahallelinin yaşadığı mağduriyetlerin giderilmesi için herhangi bir çalışması var mıdır?
- 5) Meyra Madencilik şirketinin Kirazlıyayla'daki faaliyetleri sonucunda büyük bir çevresel yıkım gözle görüldüğü halde, mahallede ikinci atık havuzu için ÇED yapılmasına neden izin verilmektedir?
- 6) İlk ÇED sırasında, 2015 yılında, ikinci bir atık havuzunun hiç adı geçmediği halde, şimdi ikinci bir atık havuzuna neden gerek duyulmaktadır?
- 7) Meyra Madencilik şirketinin faaliyetleri sırasında, 18.11.2015 tarihli Nihai ÇED raporunda sunulan cevher zenginleştirmede uygulanacağı ifade edilen fiziksel prosesler (kıırma-eleme, elek, değirmen, hidrosizer, sallantılı masa, kurutucu, şantiye, dryer, havuzlar) ile zenginleştirme dışında (2015 ÇED raporunda olası etkileri değerlendirilmeyen) "Ağır Ortam Zenginleştirme", kil yıkama/çöktürme prosesleri üniteleri kullanılmış mıdır?
- 8) 2015 nihai ÇED olumlu kararına aykırı yukarıda değinilen söz konusu üniteler ve zenginleştirme işlemleri nedeniyle Çevre kanununun ilgili hükümleri gereğince cezai işlem tesis edilmiş midir? İşlem tesis edildi ise yaptırım sonucu ne olmuştur?
- 9) Bakanlıkça verilen 19.04.2019 ÇED olumlu kararının iptal edilmesine kadar geçen süreç içerisinde inşası tamamlanan Çinko-Kurşun-Bakır Zenginleştirme (flotasyon) tesisinde kimyasal zenginleştirme işlemi yapılmış mıdır?
- 10) 2015 yılı ÇED olumlu kararına istinaden günümüze kadar geçici depolama izni verilerek üretilen Kurşun ve Çinko konsantrelerinde zenginleştirme yöntemini ortaya çıkaracak herhangi bir analiz yapılmış mıdır? Yapılmış ise buna ilişkin analiz sonuçları nelerdir?
- 11) 2019 ÇED Olumlu Belgesi kapsamında yer alan Maden Atık Depolama Tesisi için inşaat çalışmaları tamamlanıncaya kadar maden atık karakterizasyon sürecinin tamamlanması ve verimliliğinin tespiti çalışmaları süresince kullanılmak üzere Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğünce verilen izin 06.02.2023' tarihinde dolmuş ve 2019 Çinko-Kurşun-Bakır Zenginleştirme (flotasyon) ÇED olumlu kararı 27.12.2023 tarihinde iptal edilmiş olduğuna göre, bu tarihten sonra 2019 ÇED olumlu kararına istinaden belirlenen ve revize proje uyarınca 12.04.2023 tarihinde atık döküm izni verilen Katı Atık Depolama LOT1 alanında hangi gerekçelerle atık depolanmasına izin verilmiştir?
- 12) ÇED olumlu kararlarına ait sınırlar içerisinde ve dışındaki tarım arazilerinin, cevher üretim alanlarındaki yüzey tarım topraklarının korunmasına dönük toprak koruma projesi hazırlanmış mıdır? Bu alanlardaki tarım arazilerinin 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununda verilen arazi sınıfları belirlenmiş midir? Bunlara uygun amaç dışı kullanım izinleri alınmış mıdır?

Prof. Dr. Kayihan PALA
Bursa Milletvekili
Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Üyesi

- 13) Cevher üretim alanlarının yüzeyinde yer alan tarım toprağı, 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununun ilgi maddeleri uyarınca sıyrılarak uygun koşullarda, toprak koruma önlemleri alınarak depolanmış mıdır?
- 14) ÇED izni verilen ve cevher üretimi yapılan alanlara yakın bölgelerde bulunan üreticilere ait dikili ve tek yıllık üretim yapılan tarım arazilerinde meydana gelen kütleli toprak kaymalarını önleyici alınan tedbirler nelerdir? Kayma nedeniyle meydana gelen üretim zararları belirlenmiş midir? Üreticilerin uğradığı ekonomik kayıplar telafi edilmiş midir?
- 15) Danıştay 27.12.2023 tarihinde 2019 yılı ÇED İptalinin uygulamasını iptal ettiğine göre 2019 yılı "Çinko-Kurşun-Bakır Zenginleştirme (Flotasyon) Tesisi ve Atık Barajı" ÇED olumlu kararına istinaden toprak ve su kaynaklarının kirlenmesini ve tesisin çevresel zararlarının önlenmesini sağlayacak, yapılması taahhüt edilen sızdırmaz membranlarla, kapalı atık barajlarının durumu nedir?
- 16) ÇED alanında şu ana kadar atıkların depolandığı bir atık depolama barajı tesis edilmiş midir? Edilmediyse nedeni nedir?
- 17) Bu bağlamda atıkların depolanması yönteminin, atık barajların da sıvı olarak depolanması kararının iptal edilmesine, katı olarak depolanmasına neden olan teknik koşullar nelerdir?
- 18) Zemine bağlı kısıtlar (heyalan) atık barajıyla ilgili kararları etkilemiş midir? Neden katı atık depolama alanı cevher alanına kaydırılmıştır? Bu, 2029 ÇED olumlu kararının verilmesini destekleyen koruma kararlarına aykırı bir durum değil midir? 2019 ÇED izninin söz konusu koşullara göre yeniden değerlendirilmesi gerekmez mi?
- 19) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı (Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü) Kurşun- Çinko-Bakır İşletmesi ilave ikinci maden atık depolama tesisinin, görünür Rezerv alanında kaldığı gerekçesiyle, tesisin Cevher rezerv alanında yapılmasının uygun bulunmadığı görüşüne istinaden, ÇED süreci Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca durdurulmuştu. Aynı alanda ÇED sürecinin yeniden başlatılmasının gerekçesi nedir? Alanın yeniden ÇED konusu yapılmasına neden olan bulgular, bilimsel ve teknik veriler nelerdir?
- 20) Kirazlıyayla'da meydana gelen toprak kayması sonrasında AFAD tarafından hazırlanan rapor Bakanlığınız birimleri tarafından değerlendirilmiş midir?
- 21) Toprak kaymasının dönümlerce alanı etkilediği bu bölgede neden herhangi bir tahliye, güvenlik veya herhangi bir tedbir uygulanmamaktadır?
- 22) Bir yurttaşın yıkılan evi için Bakanlığınız tarafından herhangi bir rapor düzenlenmiş midir? Zarar tespiti yapılmış mıdır?
- 23) Vatandaşın zararının karşılanması ve tazmin edilmesi için herhangi bir planlama yapılmış mıdır? Bu durum karşısında herhangi bir idari veya hukuki işlem başlatılmış mıdır?
- 24) Kirazlıyayla Köyü'nde yaşanan bu çevresel tahribatın kalıcı olarak giderilmesi ve bölge halkının güvenliğinin sağlanması için Bakanlığınızın kısa ve uzun vadeli planları nelerdir?
- 25) Toprak kayması sonucu zarar gören tarla ve bahçelerin, acele kamulaştırma adı altında kamulaştırılarak maden şirketine devredileceği iddiaları doğru mudur?